

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno.
četrtletno K 16'50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 5'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 4. uri po-
poldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopaljske ulice)

Telefon št. 242.

Zborovanje zaupnikov Ju- goslovanske demokratske stranke iz mariborskega okrožja.

V nedeljo dopoldne se je zbralo čez 150 zaupnikov iz vseh krajevnih organizacij mariborskega okraja. Ker je dosedanji predsednik dr. Franjo Rosina, kar so zborovalci z obžalovanjem vzeli na znanje, odstopil, je zborovanje vodil Lovro Petovar. Zapisnikar je bil dr. Šalomon.

Državni poslanec prof. Voglar je temeljito poročal o delu v državnem predstavništvu in pa v stranki.

Podpredsednik deželne vlade za Slovenijo, dr. Gregor Žerjav, je podal sliko o splošni politični situaciji na Slovenskem ter o bodočih organizacijskih nalogah stranke. To poročilo so zaupniki z navdušenjem sprejeli.

Dr. Lipold je predlagal sledeče resolucije:

Zbor zaupnikov JDS mariborskega okraja obsoja:

1. Strupene in skrajno krivične napade klerikalnega časopisja na pod-

predsednika deželne vlade dr. Gregorja Žerjava in mu izreka za njegovo požrtvovalno in smotreno delo v deklaracijski dobi in pri določitvi severne štajerske meje svojo zahvalo in popolno zaupanje;

2. jemlje poročilo svojega poslanca prof. Frana Voglarja odobruje na znanje in mu izreka svoje popolno zaupanje;

3. se izreka za enoten nastop vseh naprednih ljudi celega ujedinenega jugoslovanskega naroda v močni, po celi naši domovini razširjeni demokratski stranki, ki naj združi v sebi vsa plemena in vse sloje, da se ustvari moč in sila države na zunaj in znotraj;

4. soglašamo z resolucijami, sprejetimi na glavnem zboru naše stranke v Ljubljani dne 6. julija t. l.;

5. izražamo nujno željo, da se izvedejo kar najhitreje neobhodno potrebne ureditve valute, carine in sploh našega gospodarskega položaja, da se zboljšajo življenske prilike celokupnosti;

6. pozivamo vlado in svoje pristaše, da ustvari strog enoten sistem regulacije cen, posebno tudi industrijalnih izdelkov;

Opis dogodkov v tej noči je v splošnem soglašal z mojimi opazovanji in doživljaji. Tu so le še nekatere posameznosti zanimive, ki jih nisem slišala. Morilno orodje, ki so ga našli na kraju, označenem od gospoda Duranda, je bilo velike vrednosti za zbiralce umetnin in raritet. Bil je zelo majhen stilet, dolg, oster in koničast. Ni bil ameriški izdelek, tudi ne v tem stoletju izdelan, marveč bil je iz časov, ko so bili v ozkih temnih ulicah srednjeveških mest umori na dnevnem redu.

To je bila prva zagonetna tajnost.

Druga tajnost je bila, da so našli v alkovnu na tleh razbiti skodelici za kavo, ki jih ni prinesel tja noben natak, pa tudi nobena druga oseba. Na servirni deski, ki jo je nesel Peter Mooney — oni natak, ki je prvi povedal o umoru — v alkovni, niso bile skodelice, marveč krožniki za sladole. To je bilo dokazano. Razentega so pa našli ročaje dveh porcelanastih skodelic med čepinami in sicer dveh skodelic, ki sta bili napolnjeni s kavo, kakor se je videlo iz črnih madežev na preprogi.

Ko sem to brala, sem se spomnila, da je gospod Durand omenil, da je na svojem begu iz nesrečnega alkovna stopil na porce-

7. zahtevamo, smatrajoč državo za nedotakljiv ideal brezobzirno postopanje z boljševičskimi elementi;

8. zahtevamo, da se čimpreje rešijo naši Prekmurci iz neznosnega jarma boljševiške Madžarske;

9. pozivljemo vlado, da s prihodnjim šolskim letom otvori zopet javno državno žensko učiteljsiše.

Razvila se je zelo živahna razprava in so bile konečno vse resolucije sprejete soglasno. Med slučajnostmi je stopil v dvorano general Maister. Zborovalci so ga navdušeno aklamirali, predsednik pa v toplih besedah pozdravil.

Ko so se po daljšem posvetovanju storili še važni sklepi glede organizacije stranke, so se vršile volitve. Za predsednika je bil izvoljen Lovro Petovar iz Ivanjkovcev, v odbor pa zastopniki iz vseh krajevnih organizacij. Nato se je zborovanje končalo.

Prepričani smo, da se bodo sklepi zbora izvrševali in da bo delo napredovalo.

Zlet Mariborske sokolske župe v Ptuj dne 7. septembra 1919.

lanaste čepine. Ker je ta okolščina potrjevala teorijo, ki sem jo polagoma pričela stvarjati v duhu, sem z napetostjo pričela brati drugi odstavek.

Tam pa je bilo iznenadenje. Drugi so izvedeli — jaz ne — da je dobila gospa Fairbrother še par minut pred svojo smrtjo neko sporočilo. Neki gospod Fullerton, ki je damo pred gospodom Durandom obiskal v alkovnu, je priznal, da je za njo odprl okno, ko se je od zunaj slišal neki klic ali signal. Potem je dobil neki listek, ki mu ga je dal nekdo s pomočjo biča. Ni mogel videti, kdo je držal bič, toda na prošnjo gospe Fairbrother je odprl listek ter ga dal njej. Dočim je ona brala, pisava je bila precej težko čitljiva, je še enkrat pogledal ven. Tedaj je videl neko postavo, ki je hitela proti vhodu. Postave ni spoznal, tudi bi je ne spoznal zopet. Kar se pa drugega tiče, tedaj pa ne ve ničesar, razven, da gospo Fairbrother ni razveselil listek. Nagrbancila je čelo in je bila zelo žalostna, ko je odšel iz alkovna. Vprašanje, ali je, ko je zapiral okno, zopet zagrnjal zagrinjalo, je zanikal ter izjavil, da ga tudi ni prosila, naj stori to.

(Dalje prih.)

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje).

(26)

Ne spominjam se več, kako sem konečno odšla iz hiše in kaj se je medpotoma godilo med mojim stricem in menoj. Bila sem od vseh teh udarcev kakor omamljena. Niti moje misli niti moji čuti mi niso več služili. Spominjam se le še na en vtisk. In to je bil vtisk, ki ga je napravil naš stari dom na me, kakor da bi bil nekaj tujega, nepoznanega. Drugega se pa ne spominjam, do one zgodnje ure tega žalostnega jutra, ko sem se z vzdihom zopet vzbudila za ta svet, v trenutku, ko je pogledal prijazen obraz stričev skozi vrata.

Takoj sem mogla zopet govoriti, in vprašanje je sledilo vprašanju. Nobenega odgovora mi ni dal na to, ni ga mogel dati. Toda ko sem se razburila ter nisem popustila, je privlekel jutranji list iz za hrbta ter ga položil blizu mene. Takoj sem se čutila zopet pomirjeno. In ko me je po par dobrih, prijaznih besedah pustil samo, sem vzela list ter čitala, kar je v tej uri tako mnogo drugih ljudi v mestu bralo.

Konec boljševizma na Ogrskem.

Kakor smo že v soboto poročali, je Bela Kun odstopil in vlado je prevzelo zmernejše socialnodemokratsko prehodno ministrstvo.

Spominjamo se še, da je pred kratkim pričel Bela Kun ofenzivo proti Romuncem, ne da bi imel kak nujen povod za to. Ogrska namreč ni bila ogrožena niti od antante niti od drugih narodnih držav, čeprav se je to trdilo. Antanti se pač ni zdelo vredno, poslati vojake, ki so bili pet let v najrazličnejših strelnih jarkih, proti Ogrski, riskirati zdrave ude, morda tudi življenje edinole v ta namen, da se izpodmakne stolec gospodu Beli Kunu. Torej ni bila vojaška ogrožitev Ogrske povod, da je Bela Kun izvršil svoj usodepoln pohod čez Tiszo.

Toda druge resnejše vzroke je imel Bela Kun, da odvrne pozornost dežele od notranjih dogodkov na zunanji dogodek, ki bi mogel bolj nego obledeli in zlorabljeni proletarski ideal prebivalstvo zopet raliirati. Bela Kun je prav dobro vedel, da je nacionalni moment tudi pri ogrskih proletarcih še vedno v časti, da bi jo skoro smel izigrati z nekako sigurnostjo proti sovražnosti, nenaklonjenosti širokih delavskih mas napram sovjetski vladi.

Z drugimi besedami: Sovjetska Ogrska je bila gnila in trhla postala, zrela za razsul. Bela Kun je bil popolnoma prepričan, da je neizogibno žalostno slovo, ki mu ga pripeljajo njegovi pristaši. Bela Kun je vedel, da ga more rešiti edinole zadnji trumpf pred sramotnim padcem. In tega je izigral. Zapovedal je mobilizacijo in kmalu nato pohod proti Tiszi, čeprav je dobro vedel, da je bilo vsled nedostatne opreme, nezadovoljnosti njegovih vojakov, nezanesljivosti njegovih častnikov, naposled tudi vsled izvanredne ogrožitve njegovih čet v hrbtu od strani razburjenega zaledja celo podjetje navadna va banque-igra. Kun je vse stavil na eno karto. In to je zdaj zaigral.

Romunci niso bogve kako dobri vojaki, da bi bili nevarni ogrskim vojakom, tudi rdečim gardistom Bele Kuna ne, ki jih je vse drugo nego navdušenje gnalo v boj. Navzlic vsemu — za zmagovito ofenzivo ni zadostovala ta ogrska armada. Ofenziva se je ponesrečila. Kunova armada se je morala navidezno z velikimi izgubami umakniti.

Zdaj je bila situacija za Belo Kuna zrela. Vedel je, da bo kmalu zatonilo njegovo krvavo solnce slave. Kot poseben dober taktik in zvit politik je znal izrabiti še zadnjo šanso. Poslal je socialisti svoje vlade, Böhma in Weltnerja, na Dunaj, da se pogajata z antanto. Posledica teh pogajanj je bilo novo ministrstvo s socialnodemokratskim koloritom.

Tako se je torej precej tiho končala slava enega prvih voditeljev boljševizma. Par mesecev je delal nesrečne poskuse, kako izpremeniti z ognjem in mečem teorijo boljševizma v prakso. Posrečilo se mu je to — toda s temi krvavimi eksperimenti je pa tudi uničil deželo... Bela Kun je pobral svoje zlate ter se odpeljal v inozemstvo. Zapeljane ljudske mase pa naj skrbe, kaj bodo jedle in v kaj se bodo oblačile in kako bodo zopet popravile uničeno gospodarstvo v svoji tako bogati deželi.

Političen pregled.

Vrhovni svet razpravlja o naših obmejnih vprašanjih. LDU. St. Germain, 1. avgusta. Saint Bryce piše v „Journalu“: Vrhovni svet je mogel včeraj zabeležiti dejstvo, da se je ena država njegovemu povelju uklonila. Jugoslavija je namreč izpraznila Celovec, v kar se je dosti dolgo obotavljala. Pri tem je zastopala stališče, da je ugodna rešitev višjih interesov odvisna od dobre volje velesil. Vrhovni svet je namreč, ko je prišlo poročilo vojaške komisije o izpraznitvi Celovca, dal svoji zadovoljnosti izraziti s tem, da se je takoj začel baviti s proučevanjem nujnih vprašanj, ki so jih stavili Jugoslavniki. Razgovori se tičejo predvsem vprašanja, kako naj se napravi konec pustošenju, ki ga izvršujejo Madžari v onih krajih, ki jih morajo odstopiti svojim sosedom. Hkrati je vrhovni svet razpravljal o podrobnostih mejnega vprašanja proti Štajerski, Hrvaški in Ogrski, kakor tudi v Murski dolini in baranjskem komitatu.

Oddaja zlatega denarja v Avstriji. LDU. Dunaj, 1. avgusta. V jutrišnji izdaji državnega zakonika bo objavljena prva izvrševalna odredba državnega urada za finance glede izročitve zlatega denarja. V privatni posesti nahajajoči se zlati denar se mora vsaj v štirih tednih oddati na račun države. Tuzemci morajo oddati tudi svoj zlati denar, ki se nahaja v inozemstvu. Državljeni francoski, britanski, italijanski in državljani Zedinjenih držav morajo oddati le zlati denar, pridobljen po 10. juliju.

Proti ruskim boljševikom. LDU. Nauen, 1. avgusta. Kakor poročajo iz Rige, bo stopilo mesto Riga v diplomatske odnose s Poljsko. V Rigi se mudi tudi zastopnik Belorusov, ki izkuša pridobiti Letonsko za sporazumno sodelovanje proti ruskim boljševikom. Tudi v Reval je prišel zastopnik Poljske, baje z nalogo, delovati na to, da Finska, Estonska, Letonska, Litva, Poljska in ukrajina sklenejo nekako zvezo, naperjeno najbrže proti boljševikom.

Komunisti v Petrogradu. LDU. Saint Germain, 1. avgusta. „Matinov“ korrespondent v Helsingforsu zatrjuje, da so pri zadnjih sovjetskih volitvah pred 14. dnevi v Petrogradu dosegli komunisti samo 214 sedežev od 464, kljub temu, da so bili skrajno previdni pri sestavljanju liste volilnih upravičencev.

Dnevne novice.

Trgovski in obrtni shod, kakor smo že pretekli teden poročali, bode velike važnosti za vsakega posameznega trgovca in obrtnika. To bode prvi in največji strokovni shod cele Jugoslavije, zato se ga naj vsak posamezni trgovec ali obrtnik tudi zanesljivo udeleži. Shod se vrši v nedeljo dne 10. avgusta, točno ob 15. uri v veliki Götzovi dvorani v Mariboru.

Privatna pisma na častnike adjutantature Dravske div. obl. Častniško osobje Komande Dravske divizijske oblasti dobiva dan na dan navadna, priporočena in ekspresna pisma strank, katere urgirajo rešitev oziroma prosijo za intervencijo glede rešenja njihovih službenih predmetov in za odgovor. Častniško osobje Dravske div. oblasti vrši svojo dolžnost in je dovolj obremenjeno s poslovanjem ter se nikakor ne more zaposliti s privatno korespondenco službenega značaja.

Ruski častniki. Na odredbo komande Drav. div. obl. Op. 6922 od 22. avgust 1918: Ruski vojni odposlanec v Beogradu general Artamanov sporoča, da je vse potrebno ukrenjeno, da se v sporazumu z angleškim vojnim ministerstvom odpošljejo ruski častniki, kateri se nahajajo v balkanskih državah ali v severno Rusijo, ali pa v Sibirijo. V to svrhu naj poda vsak ruski častnik pri komandi mesta sledeče podatke: a) Čin, ime in priimek, b) vrsta orožja, c) koliko članov rodbine da ima pri sebi, d) naj označi, kam da hoče potovati, v severno Rusijo, ali pa v Sibirijo, eventuelno naj označi armijo, v kateri želi služiti. e) Sedanji točni naslov. — Vsi ruski častniki se smatrajo vsled odjoka ruske vlade kot mobilizirani in so podvrženi odgovoru po zakonu, ako se ne odzovejo vpoklicu. Komandant: podpolkovnik Fran Zwirn.

Učitelji, aktivni in vpokojeni, ki žele pristopiti „Društvu jugoslov. držav. uslužb. v Mariboru“, naj se zglase v četrtek 7. t. m. od 11. do 12. dop. v Krčevini 118.

Cene za mesne izdelke. Hrenovke kg K 20—, raznovrstne klobase kg K 18—, klobase iz gnjata kg K 33—, prekajeno meso kg K 26—30. Pri poslednjem je razumeti, da je natančno ločiti kakovost in da se smejo le najboljši komadi prodajati dražje od K 26— za kg.

Prevoznice za blago, ki se pošilja v kraje na progi Špilje—Ljutomer. Po naročilu ljubljanske podružnice za trgovski promet z inozemstvom izdajata glavarstvi v Mariboru in Ljutomeru za vse v trgovino in privatni promet spadajoče blago, izvzemši živež in premog, prevoznice, te pa le osebam, katere stanujejo v območju glavarstva Maribor in Ljutomer. Za prevoz živeža izjada tudi zana-prej prevoznice odsek ministerstva za prehrano in obnovo zemlje v Ljubljani, za premog pa le prej imenovana podružnica centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom. Mariborsko okrajno glavarstvo izstavlja izvoznice do največje množine enega vagona, le v slučajih največje nujnosti, v katerih je vsak dvom izključen, da bi se prevoznica izkoriščala v protizakonite namene, sme okrajno glavarstvo izpostaviti prevoznice do količine treh vagonov; ljutomersko okrajno glavarstvo pa sme za blago, ki je namenjeno v notrajnost naše države, izpostavljati izvoznice do vsake količine. Prevoznice se izdajajo pri okrajnem glavarstvu samo za eno postajo proge Špilje—Ljutomer, ki leže v našem območju, za ostale postaje pa sme prevoznice izdajati le podružnica centralne uprave. Prevoznice se izstavlajo tudi za pošiljatev na vozovih in mora imeti vsak voz posebno prevoznico. Za vsako prevoznico je vplačati pristojbino treh kron tega pa v onih slučajih, kjer bi obstal sum, da se namerava blago vtihotapiti v Nemško Avstrijo še pol posto do dva posto pristojbine od čistega fakturnega zneska.

Kristalna soda. Kr. ministrstvo za prehrano in obnovo dežel je odseku za prehrano Slovenije nakazalo v tovarni Lukovica v Bosni večjo množino kristalne sode. Reflektantje naj javijo svojo potrebo direktno tvrdki Ant. Krisper Kol v Ljubljani, ki bo blago razdelila in razposlala po navodilih odseka za prehrano.

Pasji kontumac. Ker se je ugotovilo dne 30. julija t. l. na nekem ubitem psu sum stekline, uklenilo je okrajno glavarstvo v Mariboru z razglasom z dne 1. avgusta t. l., št. 20242/19 pasji zapor čez vse občine sodnijskega okraja Sv. Lenart v Sl. g. do preklica.

Cene za letošnje seno in slamo. V četrtek dne 31. p. m. se je vršilo v Celju zborovanje Zveze trgovcev s senom na Spod. Štajerskem katerega so se udeležili zastopniki vseh večjih senških trgovin v deželi. Na zborovanju so se določile enotne nakupne cene za letošnje seno in slamo. Ugotovilo se je, da kupujejo nekateri prekupci seno po 10 K do največ 20 K, s čemur pa niso niti kriti stroški producenta vzpričo obstoječih delavskih mezd in splošne draginje. Po zaslišanju kmetijskih strokovnjakov in upoštevajoč zahteve konzumentov se je sklenilo določiti nakupno ceno za seno največ na 30 K postavljeno k trgovcu, za škopno slamo 19 K in navadno slamo 17 K meterski stot. Cena je torej ostala ista kakor leta 1918. Ta nakupna cena je za organizirane trgovce s senom obvezna in ostane v veljavi do javnega preklica.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu (od 14. julija do 19. julija) je iskalo delo 99 moških in 51 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 81 moških in 34 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 58. Od 22. februarja 1919 do 19. julija 1919 je iskalo delo 2595 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 2797 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 516. Delo iščejo pisarn. moči (116), trgov. pomočniki in prodajalke (115), natakariji in natakarice (45), železostrojarji in kovači (36), ključavničarji, kurjači, strojniki, krojači, šivilje, služkinje, kuharice itd. V delo pa sprejme posredovalnica mizarje, zidarje, tesarje, čevljarje, slikarje in pleskarje, oglarje, drvarje, kopače, strežarje in zidarjem, hlapec vseh vrst itd.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

Ne pozabite na naročnino!

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Demisija naše vlade sprejeta.

Beograd, 3. avgusta 1919. Prestolonaslednik Aleksander je sprejel demisijo celega ministrstva, ki mu jo je včeraj predložil ministrski predsednik. Tega je poveril z vodstvom poslov, dokler ni sestavljena nova vlada.

Reški spor rešen popolnoma v jugoslovanskem zmislu.

Berolin, 3. avgusta 1919. »Lokal-anzeiger« poroča iz Lugana: Kakor poroča »Popolo Romano«, so dela interaliranih vojaških preiskovalnih komisij zaradi krvavih dogodkov na Reki končana. Kakor poroča pariški organ Wilsonov »Chicagoer Tribune« in »Newyork Herald«, je komisija sprejela sledeče predloge 1. Kontingent italijanskih čet se zmanjša na popolnoma neznatno mero. 2. Italijanski narodni svet se odpravi. 3. Italiji so odvzame vojaško poveljstvo na Reki. Italijanski listi ne kritizirajo, ker je Nitti to parolo izdal.

Padec ogrske sovjetske vlade.

Dunaj, 3. avgusta 1919. V tukajšnjih antantnih krogih vlada sledeče mnenje o razmerah v Budimpešti: Novo socialnodemokratsko ministrstvo je pravzaprav le nadaljevanje diktature; da pride do pravega ljudskega zastopstva, morajo biti v vladi zastopani ne le delavci, marveč tudi meščani in kmetovalci. Tukajšnje antantne misije niso v nikakršno zvezo stopile z novo ogrsko vlado.

Sporočilo o novi ogrski vladi Clemenceau-u.

Budimpešta, 3. avgusta 1919. Poveljnik italijanske vojaške misije podpolkovnik Romanelli je brzojavil predsedniku Clemenceauu sledeče: Ogrska sovjetska vlada je odstopila in jo je nadomestila nova vlada, ki izjavlja, da sprejme predloge aliiranih in asociiranih držav, kakor sta jih 25. julija na Dunaju določila knez Borghese in polkovnik Cunningham. Nova vlada me je kot edinega zastopnika aliiranih in asociiranih vlad v Budimpešti poverila, naj predlagam poveljnikom sovražnih armad premirje.

Szegedinska protivlada — se hoče pogajati.

Dunaj, 3. avgusta. »Korrespondenz-Express« poroča z merodajnega mesta o oficelnem stališču szegedinske vlade napram budimpeštanski vladi: Szegedinska vlada ne priznava budimpeštanske vlade, perhorescira njen nastoj in njene cilje. Ne more priznati nobene vlade, ki ne zastopa Ogrske, marveč le Budimpešto in tudi v Budimpešti le en razred. Szegedinska vlada smatra za nemogoče, da pride socialistična vlada do moči, ki naj stvarja predpogoje

za gospodarsko eksistenčno zmožnost Ogrske in predvsem zopet vpostavlja privatno lastnino. Konečno smatra szegedinska vlada, da je nezdržljivo z njenim stališčem, priznati vlado, pri kateri sodelujejo vodilni možje komunističnega režima kakor Agoston, Garbai itd. Szegedinska vlada ne bo storila nobenega koraka za zblizanje z budimpeštansko vlado. Vendar se pa hoče pogajati, če ji napravi budimpeštanska vlada predlog, ustvariti koalicijsko vlado.

Bela Kun na Dunaju.

Dunaj, 3. avgusta 1919. Bela Kun bo začasno ostal na Dunaju, vendar je pa tajnost, kje da biva. Ogrske ljudske komisarje bodo najbrže v pondeljek prepeljali v taborišče za internirance v Drosendorfu ali, kakor pravijo druga poročila, v Rosenau v Kampski dolini. Vest, da je Kun gost vlade na Dunaju, je zelo iznenadila v krogih antantne misije.

Clemenceau ne prizna nove ogrske vlade.

Budimpešta, 3. avgusta. Vodja italijanske misije, podpolkovnik Romanelli je dobil od predsednika pariške mirovne konference, Clemenceaua brzojavko, v kateri zahteva vlado, ki reprezentira ves ogrski narod.

Socialistična vlada prosi za antantne čete.

Budimpešta, 3. avgusta. Podpolkovnik Romanelli je brzojavil Clemenceauu, da prosi ogrska vlada, da izvede pogoje premirja za antantne čete in sicer od vsake antantne države en polk. S tem bi bila zajamčena svoboda ljudske volje.

Novi ogrski vladi ne zaupajo.

St. Germain, 3. avgusta 1919. »Matin«, »Parisien«, »Petit Journal« in »Journal« soglasno svare antanto pred tem, da bi zaupala novi ogrski vladi, ki ni nič drugega nego preoblečena prva. Nikakor se ne sme zapovedati, da bi se Romunci umaknili, dokler ni Ogrska popolnoma razorožena.

Romunci v Budimpešti.

Budimpešta, 3. avgusta 1919. Romunske čete so do mej mesta Budimpešte prodrle. Tja je prišel vojni minister Haubrich in župan Harrer, ki sta se pričela pogajati s poveljnikom romunskih čet generalom Rurescujem. General Rurescu je izjavil, da je dobil povelje, nadaljevati pohod do meje ozemlja budimpeštanskega mesta. Povelja pa nima, da bi zasedel glavno mesto. V zadevo vzdrževanja miru in reda se ne bo vmešaval, to je naloga ogrske vlade. Glede nastanitve v Budimpešto došlih romunskih vojakov morajo napraviti kompromis, da da vlada ne na podlagi okupacije, marveč na podlagi gostoljubnosti dve kavalerijski vojašnici, ki sta na periferiji glavnega mesta.

Ogrski ljudski komisarji na Dunaju.

Dunaj, 3. avgusta 1919. Razen Bele Kuna, Bele Varga in Evgena Landlerja so pribežali na Dunaj bivši ljudski komisarji Evgen Varga, Jožef Pogany in Julij Lengyel, nadalje Sigmund Kunffy s svojimi rodbinami. Komunisti ne bodo že danes zapustili Dunaja

in jih tudi ne bodo prepeljali v Rosenau ali Drosendorf, ker želi nemško-avstrijska vlada, da je bivališče ogrskih komunistov za enkrat še tajno, in je opustila načrt, internirati komuniste v Rosenauu, ker se je za ta načrt prehitro izvedelo. Voditelje komunistov bodo še le jutri odpeljali v njihovo bivališče.

Dunajski komunisti se jeze.

Dunaj, 3. avgusta. Tukajšnji komunisti so spričo padca sovjetske vlade na Ogrskem objavili oklic na revolucionarni proletariat Nemške Avstrije, v katerem se zgražajo nad padcem ogrske sovjetske vlade ter jo označujejo kot posledico kapitalistične protirevolucije. V oklicu izjavljajo, da morajo na to ofenzivo protirevolucionarjev odgovoriti le z ofenzivo revolucionarjev.

Hindenburg politik.

Berolin, 3. avgusta. Generalfeldmaršal Hindenburg se bo, kakor poroča pruski poslanec Klingemann, pridružil zdaj, ko je vstopil v civilno življenje, nemškonacionalni ljudski stranki ter prevzel v njej vodilno mesto.

Korajža velja!

Berolin, 3. avgusta 1919. »Deutsche Tageszeitung« in »Hamburger Nachrichten« objavljata odprto pismo princa Heinricha Pruskega na angleškega kralja, v katerem v zadnjem hipu svari, naj ne zahtevajo izročitve cesarjeve. Obenem pa obtožuje Anglijo, da je edinole ona kriva vojne, ki jo je povzročila iz trgovske nevoščljivosti.

Atentat na Klofača.

Praga, 3. avgusta. »Narodni Listy« poročajo: Ko je prišel predvčerajšnjim ob pol 5. uri minister za deželno brambo Klofač na vežbališče v Parkanyi, da si ogleda ondotno posadko, je padel z desnega brega Donave topovski strel. Projektil je padel le par korakov od prostora, na katerem so bili vojaki in honoracije.

Češki pesnik Machar generalni nadzornik čeških čet.

Praga, 3. avgusta. Znani češki pesnik Machar je imenovan za generalnega nadzornika češko-slovaške armade namesto dr. Schreinerja, ki je odstopil. Imenovanje bodo v kratkem uradno razglasili.

Luksenburg za Verdun.

Lyon, 3. avgusta. Luksenburška zbornica je sklenila darovati za zopetno zgraditev Verduna en milijon.

Odredbe ogrske boljševiške vlade se prekličejo.

Budimpešta, 4. avgusta 1919. Ministrski svet, ki se je vršil v nedeljo, je sklenil, da resortni ministri takoj revidirajo od sovjetske vlade izdane odredbe in da predložijo še pred prihodnjim ministrskim svetom gotove predloge, katere odredbe naj se razveljavijo in kako naj se zopet vpostavi pravično stanje, ki je vladalo pred 21. marcem. Predvsem bodo razveljavili odredbo sovjetske vlade, ki se nanaša na socializacijo hiš.

Nazadovanje komunističnih glasov v Rusiji.

K. u. St. Germain, 1. avgusta. Dopisnik „Mataina“ iz Helsingfors trdi, da so pri zadnjih sovjetskih volitvah, ki so bile pred 14 dnevi v Petrogradu, klub vsej previdnosti pri izdelavi volilne liste, za nogli komunisti dobiti od 464 samo 214 glasov.

Nova ofenziva na Ruskem.

Amsterdam, 1. avgusta. Brzjavno se poroča, da je pričel general Denikin novo ofenzivo na Charkow-Poltavski fronti.

Švicarji proti boljševizmu.

Brno, 31. julija. Ljudski iniciativni komite proti boljševizmu je vložil pri zvezni pisarni ljudsko zahtevo z okrog 114.000 podpisov švicarskih meščanov, kjer se zahteva, da se med zvezno ustavo sprejme člen, po katerem ima zveza dolžnost, one švicarske meščane, ki so sumljivi notranjih nemirov vzeti v zavarovalni zapor.

Razne novice.

Dušik ni prvina. Angleški fizik Arnošt Rutherford trdi, da dušik ni prvina ampak da sestoji iz vodika in helija. Sestava dušikovega atoma se lahko primerja s solničnim sistemom, obstoječim iz trdih jeder, ali osrednjega solnca, namreč helija, ki ga obdaja vodik. Atomska teža dušika je 14.

117 bi se jih rado omožilo. V nekem časopisu je prinesel nek ženitni posredovalec sledeč, morda nekoliko pretiran, a za obstoječe razmere zelo značilni razglas: „Poroka! 117 zakonskega življenja željnih gospic v starosti od 20 do 30 let išče znanja z resnimi moškimi v svrhu takojšnje možitve...“ Na koncu je naslov ženitnega posredovalca, ki hoče očitno vse ženske svojega okraja naenkrat spraviti na varno.

Šale. Po pravici povedal. Sodnik: »Ali ste ukradeno prasé kar na mestu zaklali, razsekali in v nahrbtnik spravili? Tat: »Ja, gospod sodnik; klobas delati ni bilo varno!« — Dobra zastopnost. A.: »Ali se zastopiš s svojo ženo?« B.: »Pa še kako! Dopoldne delam, kar ona hoče; popoldne dela pa ona, kar hoče — in tako je med nama vedno zastopnost.« — Pri zdravniku. Zdravnik: »Če se hočete kašlja iznebiti, gospod logar, ne smete piti ne vina, ne piva, ne žganja; tudi kaditi ne smete!« Logar: »Torej menite gospod, da smem le kašljati?«

Opr. št. E 535/19.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 26. julija 1919, opr. št. E 535/19, se prodajo

dne 9. avgusta 1919

dopolodne ob 8. uri v Mariboru, Grajski trg št. 1 na javni dražbi: Večja množina galanterijskega blaga, 1 pisalna miza, 1 omara, 1 otomana, nekaj sodov za vino, namizni prti, nogavice itd.

Reči se smejo ogledati dne 9. avgusta 1919 med 8.— $\frac{1}{2}$ 9. uro dopoldne v Mariboru, Grajski trg št. 1.

Okrajna sodnija v Mariboru, oddelek IV
dne 2. avgusta 1919.

Za popravljanje večje množine sodov se sprejme

SODAR

dobra delavska moč in tudi nekaj pomožnih delavcev. Plača po dogovoru. Zglasiti se je pri okrajnem glavarstvu v Mariboru, I. nadstr. soba št. 20. 2—1

Rudeče maline

za eksport kupuje »BALKAN«, trgovska, špedicijska in komisijska del. dr. Ljubljana, Dunajska c. 33. Prosi se ratančne pismene ponudbe. 8—7

J. Božič

Maribor, Tegetthoffova cesta 34

Modni atelije za gospe in gospode. Naročila po meri se solidno in točno izvrše. Vojaške uniforme se izgotovijo v najkrajšem času.

Zaloga svakovrstnih oblek za moške in dečke, kakor tudi vojaške čepice ter epolete.

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Export

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri tvrdki za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Stolni trg št. 6.

Svoboden ogled!

Čeniki zastoj!

Trgovina kolonijalnega blaga
na debelo in drobno

Vladimir Pavlšek

Maribor, Grajska ul. 16

se priporoča!

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

priporoča se občinstvu.

V zalogi »Tiskovne zadruga« v Mariboru je izišla brošura

„Jugoslovanska mučenika
Zrinski in Frankopan“

Spisal Matija Pirc, profesor v Mariboru.

Brošura stane 1—K, s poštnino 1'05 K
Dobi se v vseh knjigarnah. Šolskim vodstvom
pri večjih naročilih 10% popusta.

Agitirajte za „Mariborskega Delavca“ in med prijatelji našega tiska za „Tiskovno zadruga“ v Mariboru.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

„Mariborski delavec“

se prodaja v Mariboru v sledečih trgovinah in tobakarnah:

Weixl Vilko, Glavni trg
Glavna trafika, Glavni trg
Ortner Jožef, Schmidov trg 2
Mahalka J., Gosposka ulica
Czadnik L., Stolna ulica
Specijalna trafika, Grajska ulica
Handl Karolina, Tegetthoffova cesta
Pristernik Mar., „ „
Schifko Terezija „ „
Schön, Tegetthoffova cesta „ „
Schifko Marija, Melje „ „
Pichler Ana, „ „
Jurko Marija, Koroška cesta „ „
Lackner J., Vitrinjska ulica „ „
Kos A., Marijna ulica (pri sodniji) „ „
Scheidbach H., Magdalenski trg „ „
Nerath F., Magdalena, Franc Jož. ul. „ „
Kresnik Ana, „ „
Majer J., Pobrežje, Brezka cesta 21 „ „
Jarc Jožefa, Glavni kolodvor „ „
Leber F., Koroški kolodvor „ „

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 25.000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fond nad 4.000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obretnje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi,
proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih.

Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predujme na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje vse bančne transakcije.